

POSTANOWIENIE

Dnia 28 czerwca 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

Prezes SN Wiesław Koziół

w sprawie **notariusza M. Ż.**

obwinionego o popełnienie przewinień dyscyplinarnych z art. 50 ustawy z dnia 14 lutego 1991 r. Prawo o notariacie – powoływanej dalej jako p.n. w zw. z art. 3 § 1 i 2 p.n. w zw. z art. 91 § 1 k.k.,

po rozpoznaniu w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej na posiedzeniu w dniu 28 czerwca 2024 r. kasacji wniesionej przez obrońcę obwinionego

od orzeczenia Wyższego Sądu Dyscyplinarnego przy Krajowej Radzie Notarialnej w Warszawie z dnia 11 grudnia 2023 r., sygn. akt WSD 23/2023, zmieniającego orzeczenie Sądu Dyscyplinarnego Izby Notarialnej w K. z dnia 21 czerwca 2023 r., sygn. akt SD [...]

oddala kasację jako oczywiście bezzasadną, a wydatkami postępowania kasacyjnego w kwocie 20 zł. (dwadzieścia złotych) obciąża M. Ż.

UZASADNIENIE

Rad Izby Notarialnej w K. we wniosku z dnia 13 stycznia 2023 r., Ldz. [...], o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego zarzuciła notariuszowi M. Ż., że będąc notariuszem w K., dopuścił się popełnienia deliktu dyscyplinarnego polegającego na oczywistej i rażącej obrazie przepisów prawnych, gdyż w okresie od dnia 25 stycznia 2018 r. do dnia 20 września 2021 r., w K. działając w krótkich

odstępach czasu, w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, sporządził poza siedzibą prowadzonej przez siebie Kancelarii Notarialnej:

1. dwadzieścia cztery akty notarialne w siedzibie Spółki N. S.A. w K. przy alei [...]tj. aktów poddania egzekucji: dnia 14 maja 2018 r., Rep. A nr [...], dnia 20 lipca 2018 r., Rep. A nr [...]1, dnia 20 lipca 2018 r., Rep. A nr [...]2, dnia 4 września 2018 r., Rep. A nr [...]3, dnia 29 października 2018 r., Rep. A nr [...]4, dnia 20 listopada 2018 r., Rep. A Nr [...]5, dnia 2 kwietnia 2019 r., Rep. A nr [...]6, dnia 8 maja 2019 r., Rep. A Nr [...]7, dnia 24 stycznia 2020 r., Rep. A nr [...]8, dnia 24 stycznia 2020 r., Rep. A nr [...]9, dnia 24 stycznia 2020 r., Rep. A nr [...]10, dnia 29 lipca 2020 r., Rep. A nr [...]11, dnia 29 lipca 2020 r., Rep. A nr [...]12, dnia 29 lipca 2020 roku, Rep. A nr [...]13, dnia 29 lipca 2020 roku, Rep. A nr [...]14, dnia 29 lipca 2020 r., Rep. A nr [...]15, dnia 29 lipca 2020 r., Rep. A nr [...]16, dnia 29 lipca 2020 r., Rep. A nr [...]17, dnia 25 sierpnia 2020 r., Rep. A Nr [...]18, dnia 14 września 2020 r., Rep. A nr [...]19, dnia 14 września 2020 r., Rep. A nr [...]20, dnia 14 września 2020 r., Rep. A nr [...]21, dnia 26 listopada 2020 r., Rep. A nr [...]22, dnia 26 listopada 2020 r., Rep. A nr [...]23;
2. siedemdziesiąt aktów notarialnych w siedzibie Spółki K. Sp. z o.o. K.1 Sp. z o.o. sp.k., K.2 sp. z o.o., C. Sp. z o.o. w K. przy ulicy [...], tj. aktów poddania egzekucji: dnia 20 marca 2018 r., Rep. A nr [...]24, dnia 20 marca 2018 r., Rep. A nr [...]25, dnia 20 marca 2018 r., Rep. A nr [...]26, dnia 23 kwietnia 2018 r., Rep. A nr [...]27, dnia 23 kwietnia 2018 r., Rep. A nr [...]28, dnia 23 kwietnia 2018 r., Rep. A nr [...]29, dnia 23 kwietnia 2018 r., Rep. A nr [...]30, dnia 23 kwietnia 2018 r., Rep. A nr [...]31, dnia 29 czerwca 2018 r., Rep. A nr [...]32, dnia 23 lipca 2018 r., Rep. A nr [...]33, dnia 23 lipca 2018 r., Rep. A nr [...]34, dnia 23 lipca 2018 r., Rep. A nr [...]35, dnia 23 lipca 2018 r., Rep. A nr [...]36, dnia 23 lipca 2018 r., Rep. A nr [...]37, dnia 23 lipca 2018 r., Rep. A nr [...]38, dnia 23 lipca 2018 r., Rep. A nr [...]39, dnia 23 lipca 2018 r., Rep. A nr [...]40, dnia 23 lipca 2018 r., Rep. A nr [...]41, dnia 4 września 2018 r., Rep. A nr [...]42, dnia 4 września 2018 r., Rep. A nr [...]43, dnia 28 stycznia 2019 r., Rep. A nr [...]44, dnia 29 stycznia 2019 r., Rep. A nr [...]45, dnia 27 lutego 2019 r., Rep. A nr [...]46, dnia 27 lutego 2019 r., Rep. A nr [...]47, dnia 19

kwietnia 2019 r., Rep. A nr [...]48, dnia 21 maja 2019 r., Rep. A nr [...]49, dnia 11 grudnia 2019 r., Rep. A nr [...]50, dnia 28 stycznia 2020 r., Rep. A nr [...]51, dnia 28 stycznia 2020 r., Rep. A nr [...]52, dnia 28 stycznia 2020 r., Rep. A nr [...]53, dnia 28 stycznia 2020 r., Rep. A nr [...]54, dnia 13 lutego 2020 roku, Rep. A nr [...]55, dnia 18 sierpnia 2020 r., Rep. A nr [...]56, dnia 18 sierpnia 2020 r., Rep. A nr [...]57, dnia 9 października 2020 r., Rep. A nr [...]58, dnia 9 października 2020 r., Rep. A nr [...]59, dnia 9 października 2020 r., Rep. A nr [...]60, dnia 9 października 2020 r., Rep. A nr [...]61, dnia 9 października 2020 r., Rep. A nr [...]62, dnia 9 listopada 2020 r., Rep. A nr [...]63, dnia 9 listopada 2020 r., Rep. A nr [...]64, dnia 9 listopada 2020 r., Rep. A nr [...]65, dnia 9 listopada 2020 r., Rep. A nr [...]66, dnia 9 listopada 2020 r., Rep. A nr [...]67, dnia 17 marca 2021 r., Rep. A nr [...]68, dnia 17 marca 2021 r., Rep. A nr [...]69, dnia 17 marca 2021 r., Rep. A nr [...]70, dnia 17 marca 2021 r., Rep. A nr [...]71, dnia 1 kwietnia 2021 r., Rep. A nr [...]72, dnia 1 kwietnia 2021 r., Rep. A nr [...]73, dnia 1 kwietnia 2021 r., Rep. A nr [...]74, dnia 12 maja 2021 r., Rep. A nr [...]75, dnia 12 maja 2021 r., Rep. A nr [...]76, dnia 12 maja 2021 r., Rep. A nr [...]77, dnia 12 maja 2021 r., Rep. A nr [...]78, dnia 17 maja 2021 r., Rep. A nr [...]79, dnia 17 maja 2021 r., Rep. A nr [...]80, dnia 17 maja 2021 r., Rep. A nr [...]81, dnia 17 maja 2021 r., Rep. A nr [...]82, dnia 17 maja 2021 r., Rep. A nr [...]83, dnia 17 maja 2021 r., Rep. A nr [...]84, dnia 21 czerwca 2021 r., Rep. A nr [...]85, dnia 21 czerwca 2021 r., Rep. A nr [...]86, dnia 28 czerwca 2021 r., Rep. A nr [...]87, dnia 28 lipca 2021 r., Rep. A nr [...]88, dnia 18 sierpnia 2021 r., Rep. A nr [...]89, dnia 18 sierpnia 2021 r., Rep. A nr [...]90, dnia 18 sierpnia 2021 r., Rep. A nr [...]91, dnia 18 sierpnia 2021 r., Rep. A nr [...]92, dnia 20 września 2021 r., Rep. A nr [...]93;

3. dwadzieścia siedem aktów notarialnych tj. dnia 25 stycznia 2018 r., Rep. A nr [...]94 - pełnomocnictwo w siedzibie Spółki V. Sp. z o.o. – w K., dnia 13 marca 2018 r., Rep. A nr [...]95 - oświadczenie o objęciu udziałów w siedzibie F. S.A. – w K., dnia 17 października 2018 r., Rep. A nr [...]96 - pełnomocnictwo w siedzibie Spółki V. Sp. z o.o. w K., dnia 29 listopada 2018 r., Rep. A nr [...]97 - hipoteka oraz akt poddania egzekucji –ul. [...] w K.,

dnia 15 stycznia 2019 r., Rep. A nr [...]98 - akt założycielski spółki z o.o. - Uniwersytet [...] – K., ulica [...], dnia 9 lipca 2019 r., Rep. A nr [...]99 - akt poddania egzekucji - Uniwersytet [...] – K., ulica [...]; dnia 9 lipca 2019 r., Rep. A nr [...]100 - akt poddania egzekucji - Uniwersytet [...] – K., ulica [...]; dnia 9 lipca 2019 r., Rep. A nr [...]101 – akt poddania egzekucji - Uniwersytet [...]– K., ulica [...]; dnia 21 lipca 2019 r., Rep. A nr [...]102 - aneks do umowy dożywocia – C., ulica [...] dnia 4 września 2019 r., Rep. A nr [...]103 - akt poddania egzekucji w siedzibie V. Sp. z o.o. - ulica [...] w K.; dnia 4 września 2019 r., Rep. A nr [...]104 - oświadczenie o przystąpieniu do spółki w siedzibie V. Sp. z o.o. ulica [...] w K.; dnia 31 marca 2020 r., Rep. A nr [...]105 - akt ustanowienia hipoteki - Uniwersytet [...] – K., ulica [...]; dnia 31 marca 2020 r., Rep. A nr [...]106 - akt ustanowienia hipoteki - Uniwersytet [...] – K., ulica [...]; dnia 31 marca 2020 r., Rep. A nr [...]107 - akt ustanowienia hipoteki - Uniwersytet [...] – K., ulica [...]; dnia 28 kwietnia 2020 r., Rep. A nr [...]108 - przedwstępna umowa sprzedaży – C., ul.[...]; dnia 12 maja 2020 r., Rep. A nr [...]109 - umowa sprzedaży – C.,ul. [...]; dnia 12 maja 2020 r., Rep. A nr [...]110 - protokół wydania depozytu – C., ul.[...]; dnia 5 listopada 2020 r., Rep. A nr [...]111 - akt poddania egzekucji w siedzibie V. Sp. z o.o. - ulica [...] w K.; dnia 5 listopada 2020 r., Rep. A nr [...]112 - akt poddania egzekucji w siedzibie V. Sp. z o.o. - ulica [...] w K.; dnia 5 stycznia 2021 r., Rep. A nr [...]113 - warunkowa umowa sprzedaży – B., ul.[...]; dnia 11 stycznia 2021 r., Rep. A nr [...]114 - pełnomocnictwo - w siedzibie Spółki S. sp. z o.o. sp.k. - Aleja [...] w K.; dnia 8 marca 2021 r., Rep. A nr [...]115 - akt poddania egzekucji w siedzibie V. Sp. z o.o. - ulica [...] w K.; dnia 14 czerwca 2021 r., Rep. A nr [...]116 - akt poddania egzekucji w siedzibie V. Sp. z o.o. - ulica [...] w K.; dnia 13 lipca 2021 r., Rep. A nr [...]117 - akt poddania egzekucji w siedzibie V. Sp. z o.o. - ulica [...] w K.; dnia 13 lipca 2021 r., Rep. A nr [...]118 - akt poddania egzekucji w siedzibie V. Sp. z o.o. - ulica [...] w K.; dnia 16 sierpnia 2021 r., Rep. A nr [...]119 - akt poddania egzekucji w siedzibie V. Sp. z o.o. - ulica [...] w K.; dnia 16 sierpnia 2021 r., Rep. A nr [...]120 - akt poddania egzekucji w siedzibie V. Sp. z o.o. - ulica [...] w K.,

pomimo, iż nie przemawiały za tym charakter czynności, ani szczególne okoliczności, co stanowi delikt dyscyplinarny w postaci oczywistej i rażącej obrazy przepisów prawnych określonych w art. 50 ustawy z dnia 14 lutego 1991 r. Prawo o notariacie - powoływanej dalej jako p.n. w zw. art. 3 § 1 i 2 p.n.

Sąd Dyscyplinarny Izby Notarialnej w K. orzeczeniem z dnia 21 czerwca 2023 r., sygn. akt SD [...]:

1. na podstawie art. 17 § 1 pkt 6 k.p.k. w zw. z art 69 p.n. umorzył postępowanie co do czynów polegających na:
 1. sporządzeniu w siedzibie Spółki N. S.A. w K. przy alei [...] aktu poddania egzekucji w dniu dnia 14 maja 2018 r., Rep. A nr [...];
 2. sporządzeniu w siedzibie Spółki K. Sp. z o.o. K.1 Sp. z o.o. sp.k., K.2 sp. z o.o., C. Sp. z o.o. w K. przy ulicy [...] aktów poddania egzekucji:
 1. dnia 20 marca 2018 r., Rep. A nr [...]24,
 2. dnia 20 marca 2018 r., Rep. A nr [...]25,
 3. dnia 20 marca 2018 r., Rep. A nr [...]26,
 4. dnia 23 kwietnia 2018 r., Rep. A nr [...]27,
 5. dnia 23 kwietnia 2018 r., Rep. A nr [...]28,
 6. dnia 23 kwietnia 2018 r., Rep. A nr [...]29,
 7. dnia 23 kwietnia 2018 r., Rep. A nr [...]30,
 8. dnia 23 kwietnia 2018 r., Rep. A nr [...]31,
 9. sporządzeniu następujących aktów notarialnych:
 1. dnia 25 stycznia 2018 r., Rep. A nr [...]94 - pełnomocnictwo w siedzibie Spółki V. Sp. z o.o. – w K.,
 2. dnia 13 marca 2018 r., Rep. A nr [...]95 - oświadczenie o objęciu udziałów w siedzibie F. S.A. w K.,
 1. uniewinnił obwinionego notariusza M. Ż. od zarzutu popełnienia czynów polegających na sporządzeniu:
 1. dnia 21 lipca 2019 r., Rep. A nr [...]102 - aneksu do umowy dożywocia – C., ulica [...];
 2. dnia 5 stycznia 2021 r., Rep. A nr [...]113 - warunkowej umowy sprzedaży B., ul.[...];

3. uznał obwinionego notariusza M. Ż. za winnego dokonania pozostałych czynów opisanych we wniosku, z tym, że nie przyjął, aby działał on w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, stanowiących przewinienie dyscyplinarne polegające na oczywistej i rażącej obrazie przepisów prawnych z art. 50 w zw. z art. 3 § 1 i 2 p.n. i za to na mocy art. 51 § 1 pkt 1 p.n. wymierzył mu karę upomnienia;
4. na podstawie art. 626 § 1 k.p.k. w zw. z art. 69 oraz art. 67 § 2 p.n. kosztami postępowania w łącznej kwocie 2090 zł obciążył obwinionego notariusza M. Ż..

Po rozpoznaniu odwołania adwokata A. F. - obrońcy obwinionego notariusza M. Ż., **Wyższy Sąd Dyscyplinarny przy Krajowej Radzie Notarialnej w Warszawie orzeczeniem z dnia 11 grudnia 2023 r., sygn. akt WSD 23/2023:**

1. zmienił zaskarżone orzeczenie w ten sposób, że: na podstawie art.439 §1 pkt 9 k.p.k. w zw. z art. 52 §1 p.n. uchylił zaskarżone orzeczenie odnośnie czynów obwinionego notariusza M. Ż., dotyczących sporządzenia poza siedzibą prowadzonej przez niego Kancelarii Notarialnej aktów notarialnych: z dnia 20 lipca 2018 r. Rep. A nr [...]1, z dnia 20 lipca 2018 r. Rep. A nr [...]2, z dnia 4 września 2018 r. Rep. A nr [...], z dnia 29 października 2018 r. Rep. A nr [...]4, z dnia 20 listopada 2018 r. Rep. A nr [...]5, z dnia 29 czerwca 2018 r. Rep. A nr [...]32, z dnia 23 lipca 2018 r. Rep. A nr [...]33, z dnia 23 lipca 2018 r. Rep. A nr [...]34, z dnia 23 lipca 2018 r. Rep. A nr [...]35, z dnia 23 lipca 2018 r. Rep. A nr [...]36, z dnia 23 lipca 2018 r. Rep. A nr [...]37, z dnia 23 lipca 2018 r. Rep. A nr [...]38, z dnia 23 lipca 2018 r. Rep. A nr [...]39, z dnia 23 lipca 2018 r. Rep. A nr [...]40, z dnia 23 lipca 2018 r. Rep. A nr [...]41, z dnia 4 września 2018 r. Rep. A nr [...]42, z dnia 4 września 2018 r. Rep. A nr [...]43, z dnia 17 października 2018 r. Rep. A nr [...]96, z dnia 29 listopada 2018 r. Rep. A nr [...]97, i w tym zakresie umorzył postępowanie dyscyplinarne;
2. przyjął, że obwiniony notariusz M. Ż. pozostałych zachowań opisanych w pkt 1, 2 i 3 części wstępnej zaskarżonego orzeczenia (oprócz tych

wymienionych w pkt I ppkt 1 niniejszego orzeczenia oraz tych wymienionych w pkt I a, b, c i pkt II części rozstrzygającej orzeczenia sądu pierwszej instancji) dopuścił się, działając w krótkich odstępach czasu, z wykorzystaniem takiej samej sposobności i stanowią one ciąg przewinień zawodowych określony w art. 91 §1 k.k. oraz uzupełnił podstawę prawną wymiaru orzeczonej w pkt III wobec obwinionego kary upomnienia, o art. 91 §1 k.k. w zw. z art. 69 p.n.,

3. w pozostałym zakresie zaskarżone orzeczenie utrzymał w mocy,
4. zasądził od obwinionego notariusza M. Ż. na rzecz Krajowej Rady Notarialnej koszty procesu za postępowanie odwoławcze w kwocie 1104,02 zł.

Adwokat A. F. – obrońca obwinionego notariusza M. F. złożył kasację od wyżej wymienionego od orzeczenia Wyższego Sądu Dyscyplinarnego przy Krajowej Radzie Notarialnej w Warszawie. W kasacji **zarzucił**:

1. Rażąco naruszenie prawa procesowego, które miało wpływ na treść orzeczenia Wyższego Sądu Dyscyplinarnego przy Krajowej Radzie Notarialnej w Warszawie, tj. art. 433 § 2 k.p.k. i art. 457 § 3 k.p.k. w zw. z art. 4 k.p.k., art. 5 k.p.k., art. 7 k.p.k., art. 74 § 1 k.p.k., art. 174 k.p.k., art. 389 § 1 i § 2 k.p.k., art. 42 ust. 3 Konstytucji RP polegającą na wadliwym rozważeniu zarzutów odwoławczych i niedostrzeżeniu oraz powieleniu przez Wyższy Sąd Dyscyplinarny przy Krajowej Radzie Notarialnej w Warszawie merytorycznych błędów Sądu Dyscyplinarnego Izby Notarialnej w K., które polegały na:
 1. skopiowaniu uzasadnienia orzeczenia z innej sprawy, tj. sprawy obwinionego notariusza A. K., która toczyła się przed Wyższym Sądem Dyscyplinarnym przy Krajowej Radzie Notarialnej w Warszawie, w sprawie sygn. akt WSD 26/2023, co skutkowało brakiem właściwego odniesienia się przez Sąd Odwoławczy do podniesionych zarzutów i naruszało prawo do Sądu obwinionego notariusza M. Ż.;
 2. oparciu rozstrzygnięcia zawartego w zaskarżonym wyroku o wyjaśnienia obwinionego złożone w trybie art. 58 p.n., co do których obowiązuje zakaz wykorzystywania;

3. uznaniu winy obwinionego pomimo chroniącego go domniemania niewinności i braku jakichkolwiek dowodów na jego sprawstwo.
1. Rażąco naruszenie prawa procesowego, które miało wpływ na treść orzeczenia Wyższego Sądu Dyscyplinarnego przy Krajowej Izbie Notarialnej w Warszawie, tj. art. 433 § 2 k.p.k. i art. 457 § 3 k.p.k. wskutek chybionej i niepełnej kontroli instancyjnej orzeczenia sądu pierwszej instancji poprzez nierozpoznanie przez sąd odwoławczy i nieodniesienie się przezeń w pisemnych motywach rozstrzygnięcia do wszystkich zarzutów podniesionych w odwołaniu wskutek niezasadnego uznania przez sąd, iż istota sprawy sprowadza się jedynie do oceny prawnej.
2. Rażąco naruszenie prawa procesowego, które miało wpływ na treść orzeczenia Wyższego Sądu Dyscyplinarnego przy Krajowej Radzie Notarialnej w Warszawie, tj. art. 433 § 2 k.p.k. i art. 457 § 3 k.p.k. w zw. z art. 7 k.p.k., art. 150 § 1 k.p.k. poprzez wadliwą ocenę - bez uwzględnienia zasad prawidłowego rozumowania - wydruków komputerowych z wizytacji z dnia 28 września 2021 r. oraz 21 czerwca 2022 r. i uznanie ich za dowód służący do czynienia ustaleń faktycznych pomimo iż nie zawierały podpisów.

Podnosząc powyższe zarzuty obrońca obwinionego notariusza M. F. **wniósł** o:

- uchylenie orzeczenia Wyższego Sądu Dyscyplinarnego przy Krajowej Radzie Notarialnej w Warszawie z dnia 11 grudnia 2023 r., sygn. akt WSD 23/2023, oraz utrzymanego nim w mocy orzeczenia Sądu Dyscyplinarnego Izby Notarialnej w K. z dnia 21 czerwca 2023 r., sygn. akt SD [...], i uniewinnienie obwinionego notariusza M. Ż. od popełnienia zarzucanych mu czynów.

względnie:

- uchylenie orzeczenia Wyższego Sądu Dyscyplinarnego przy Krajowej Radzie Notarialnej w Warszawie z dnia 11 grudnia 2023 r., sygn. akt WSD 23/2023 oraz utrzymanego nim w mocy orzeczenia Sądu Dyscyplinarnego Izby Notarialnej w K. z dnia 21 czerwca 2023 r. sygn. akt SD [...], i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Dyscyplinarnemu Izby Notarialnej w K. jako Sądowi pierwszej instancji.

W pisemnej odpowiedzi na tę kasację **Rzecznik Dyscyplinarny Krajowej Rady Notarialnej, wniósł** o oddalenie kasacji obrońcy obwinionego jako oczywiście bezzasadnej oraz obciążenie obwinionego notariusza M. F. kosztami postępowania kasacyjnego (por. pismo notariusza R. C. – Rzecznika Dyscyplinarnego Krajowej Rady Notarialnej z dnia 11 marca 2024 r.).

Sąd Najwyższy zważył co następuje:

Rację ma Rzecznik Dyscyplinarny Krajowej Rady Notarialnej, gdy w swoim piśmie podnosi, iż kasacja adwokata A. F. – obrońcy obwinionego notariusza M. F., jest oczywiście bezzasadna.

W myśl art. 63a p.n. od orzeczenia wydanego przez Wyższy Sąd Dyscyplinarny przy Krajowej Radzie Notarialnej, przysługuje obwinionemu, rzecznikowi dyscyplinarnemu, Ministrowi Sprawiedliwości, Rzecznikowi Praw Obywatelskich oraz Krajowej Radzie Notarialnej kasacja do Sądu Najwyższego. Do rozpoznania tej kasacji stosuje się odpowiednio przepisy k.p.k. o kasacji, z wyłączeniem art. 526 § 2 k.p.k. oraz art. 530 § 2 i 3 k.p.k. (por. art. 63e p.n.). Jeżeli taka kasacja jest rozpoznawana na rozprawie, to rozpoznaje ją Sąd Najwyższy w składzie trzech sędziów (por. art. 63d § 3 p.n.), jeżeli zaś jest oczywiście bezzasadna lub oczywiście zasadna, to może zostać rozpoznana na posiedzeniu (por. art. 535 § 3 k.p.k. w zw. z art. 63e p.n. oraz art. 535 § 5 k.p.k. w zw. z art. 63e p.n.). W myśl art. 534 § 1 k.p.k. na posiedzeniu, jeżeli ustawa nie wymaga wydania wyroku, Sąd Najwyższy orzeka w jednoosobowo, chyba, że Prezes Sądu Najwyższego zarządzi rozpoznanie sprawy w składzie trzech sędziów. Powołany przepis ma zastosowanie do rozpoznania kasacji w sprawach dyscyplinarnych notariuszy (por. treść art. 63e p.n.). Instytucja kasacji w p.n. zapewnia, wynikające z art. 45 ust. 1 Konstytucji R.P., prawo do sądu w przypadku odpowiedzialności dyscyplinarnej notariuszy (por. W. Kozielowicz, Kasacja w sprawach dyscyplinarnych notariuszy, Rejent, nr specjalny, marzec 2010 r., s. 171 – 191, wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 25 czerwca 2012 r., sygn. akt K 9/10, OTK 2012, z. 6A, poz. 66). Sąd Najwyższy w uchwale Izby Karnej Sądu Najwyższego z dnia 9 października 2000 r., sygn. akt I KZP 37/00, OSNKW 2000, z. 9 – 10, poz. 78, wskazał, że oddalenie kasacji nie wymaga wydania wyroku także wówczas, gdy

dotyczy kasacji wniesionej od wyroku. Sądy dyscyplinarne nie wydają wyroków, ich rozstrzygnięcia mają formę orzeczeń. Od lat w orzecznictwie Sądu Najwyższego prezentowane jest jednolite stanowisko, że kasację w sprawie dyscyplinarnej można oddalić jako oczywiście bezzasadną.

Art. 63b p.n. stanowi, że kasacja może być wniesiona z powodu rażącego naruszenia prawa, jak również rażącej niewspółmierności kary dyscyplinarnej. Nadto w kasacji należy wykazać, iż „rażące naruszenie prawa”, mogło mieć istotny wpływ na treść zaskarżonego orzeczenia (por. art. 523 § 1 k.p.k. w zw. z art. 63e p.n.). W orzecznictwie Sądu Najwyższego przyjmuje się, że rażącym naruszeniem prawa jest jedynie takie naruszenie, które jest niewątpliwe, łatwe do stwierdzenia i charakteryzuje się takim ciężarem gatunkowym, które ma kluczowe znaczenie dla prawidłowości postępowania dyscyplinarnego i wydanego rozstrzygnięcia. Wskazuje się, że w kasacji strona nie może ograniczyć się do wyrażenia oceny, iż czuje się zaskarżonym orzeczeniem pokrzywdzona, czy też do polemiki z ustaleniami faktycznymi, dokonany przez dyscyplinarny sąd odwoławczy lub do kwestionowania ocen dokonanych przez ten organ, bez jednoczesnego wskazania, które przepisy prawa zostały w toku korporacyjnego postępowania dyscyplinarnego naruszone i bez wykazania nadto, że naruszenie to miało charakter rażący (por. np. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 1 października 2004 r., sygn. akt SDI 7/04, LEX nr 568870). „Rażący” w użyciu przymiotnikowym, to między innymi – „dający się łatwo stwierdzić, wyraźny, oczywisty, bezsporny, bardzo duży” (Tom trzeci *Słownika języka polskiego*, pod redakcją M. Szymczaka, Warszawa 1981, s. 24).

Bezspornym jest, że postępowania karnego, o którym mowa w art. 42 ust. 2 Konstytucji RP, nie można utożsamiać z postępowaniem dyscyplinarnym. Jednakże w orzecznictwie Trybunału Konstytucyjnego podkreśla się, iż przepisy art. 42 - 45 Konstytucji RP, a także art. 78 Konstytucji RP, znajdują zastosowanie do oceny nie tylko regulacji o *stricte* karnym charakterze, ale też odpowiednio do innych regulacji o represyjnym charakterze. Znajdują też one zastosowanie do podstaw odpowiedzialności dyscyplinarnej oraz procedury dyscyplinarnej, bo zjawisko karania nie ogranicza się wyłącznie do sfery państwowego prawa karnego, a najbliższe państwowemu prawu karnemu jest prawo dyscyplinarne (por. np. orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego: z dnia 7 marca 1994 r., sygn. akt K. 7/93,

OTK 1994 r., cz. I, s. 41, z dnia 26 kwietnia 1995 r., sygn. akt K. 11/94, OTK 1995 r., cz. I, s. 137, wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 8 grudnia 1998 r., sygn. akt K. 41/97, OTK ZU 1998, nr 7(19), poz. 117).

Obrońca obwinionego notariusza M. F. w pkt 1 kasacji zarzuca rażące naruszenie prawa procesowego, tj. art. 433 § 2 k.p.k. i art. 457 § 3 k.p.k. w zw. z art. 4 k.p.k., art. 5 k.p.k., art. 7 k.p.k., art. 74 § 1 k.p.k., art. 174 k.p.k., art. 389 § 1 i 2 k.p.k. oraz art. 42 ust. 3 Konstytucji RP i wskazując, iż miało ono polegać na wadliwym rozważeniu zarzutów odwoławczych i niedostrzeżeniu oraz powieleniu przez Wyższy Sąd Dyscyplinarny przy Krajowej Radzie Notarialnej w Warszawie merytorycznych błędów sądu dyscyplinarnego pierwszej instancji. Wbrew pogładowi z kasacji, w realiach niniejszej sprawy brak jest podstaw, aby przyjąć, iż Wyższy Sąd Dyscyplinarny przy Krajowej Radzie Notarialnej w Warszawie, będący sądem odwoławczym, nie rozważył zarzutów sformułowanych w odwołaniu obrońcy obwinionego notariusza M. Ż., czy też rozpoznał je w sposób odbiegający od standardów rzetelności. Przede wszystkim podnosząc zarzut w kasacji obraży art. 433 § 2 k.p.k. w zw. z art. 69 p.n., należy wykazać na czym polegało to uchybienie i w jaki sposób skutkuje tak rażącym naruszeniem tego przepisu, że można porównać je w skutkach do uchybienia rangi bezwzględnej podstawy odwoławczej (por. np. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 28 marca 2017 r., sygn. akt III KK 490/16, LEX nr 2294385). Autor kasacji wskazuje, że uchybienia te polegały na: skopiowaniu uzasadnienia orzeczenia z innej sprawy, co skutkowało brakiem właściwego odniesienia się przez sąd odwoławczy do podniesionych zarzutów i naruszało prawo do sądu, ponadto oparciu rozstrzygnięcia o wyjaśnienia obwinionego złożone w trybie art. 58 p.n., co do których obowiązuje zakaz wykorzystywania, a także na uznaniu winy obwinionego notariusza M. Ż. pomimo chroniącego go domniemania niewinności i braku jakichkolwiek dowodów na jego sprawstwo. Odnosząc się w pierwszej kolejności do argumentu sformułowanego w pkt 1 a) kasacji, to jest powielenia pisemnego uzasadnienia wyroku z innej sprawy, należy stwierdzić, że zaprezentowana argumentacja wskazująca na rażące, z tego powodu, uchybienie jest niezasadna. Sąd Najwyższy rozpoznający kasację dostrzegł fragment uzasadnienia orzeczenia Wyższego Sądu Dyscyplinarnego przy Krajowej Radzie Notarialnej w Warszawie z dnia 11 grudnia 2023 r., sygn. akt WSD

23/2023, pozwalający na wysnucie przypuszczenia, że może on być fragmentem powielonym z pisemnego uzasadnienia orzeczenia z innej sprawy, gdyż w pierwszym zdaniu tego fragmentu nie zgadza się numer strony, to jednak należy zauważyć, że pozostała jego część odnosi się już tylko do powołanego orzecznictwa Sądu Najwyższego, które Wyższy Sąd Dyscyplinarny przy Krajowej Radzie Notarialnej w Warszawie - rozpoznający odwołanie, podziela i uznał za zasadne wskazać. Ten fragment nie zawiera zaś elementów stanu faktycznego, czy też oceny materiału dowodowego z innej sprawy, co mogłoby być ewentualnie ocenione pod kątem rażącego uchybienia. Same wadliwości pisemnego uzasadnienia nie wystarczą obecnie do uchylenia orzeczenia w ramach kontroli tak zwyczajnej (art. 455a k.p.k. w zw. z art. 69 p.n.) jak i kasacyjnej (art. 537a k.p.k. w zw. z art. 63e p.n.), chyba że nie poddaje się ono w ogóle kontroli odwoławczej, co może stanowić podstawę do wnioskowania, że ta została w istocie przeprowadzona wadliwie, z naruszeniem art. 433 § 2 k.p.k. (por. np. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 12 lipca 2022 r., sygn. akt II KK 594/21, LEX nr 3480112). Przypomnieć należy, że do sporządzenia pisemnego uzasadnienia orzeczenia dochodzi po jego wydaniu. Tym samym skoro dokument ten sporządzony jest po wydaniu orzeczenia, to jego treść nie może mieć wpływu na treść tego zapadłego wcześniej orzeczenia (por. np. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 21 września 2017 r., sygn. akt IV KK 130/17, LEX nr 2382427). Bezzasadny jest także zarzut z pkt 2 kasacji, gdyż Wyższy Sąd Dyscyplinarny przy Krajowej Radzie Notarialnej dokonując kontroli odwoławczej zaskarżonego orzeczenia Sądu Dyscyplinarnego Izby Notarialnej w K. z dnia 21 czerwca 2023 r., sygn. akt SD [...], z perspektywy złożonego odwołania, wbrew stanowisku z kasacji - odniósł się w pisemnym uzasadnieniu swojego orzeczenia do zarzutów podniesionych w odwołaniu. Przekonuje o tym lektura, pisemnego uzasadnienia zaskarżonego kasacją orzeczenia Wyższego Sądu Dyscyplinarnego przy Krajowej Radzie Notarialnej, w którym zaprezentowana argumentacja dowodzi spełnienia wymogów określonych w art. 457 § 3 k.p.k. w zw. z art. 69 p.n. Należy zauważyć, że zwykła obraza art. 433 § 2 k.p.k. ma miejsce, gdy sąd odwoławczy pomija zupełnie w swych rozważaniach zarzuty zawarte w środku odwoławczym i gdy odnosi się do nich w sposób odbiegający od wymogu rzetelnej ich oceny. Natomiast o istotnym

wpływie „rażącego naruszenia prawa”, tj. przepisów określających zasady kontroli odwoławczej, na treść zaskarżonego orzeczenia w rozumieniu art. 523 § 1 k.p.k. w zw. z art. 63e p.n., statuującego podstawy kasacyjne można mówić tylko wtedy, gdy jest możliwe wykazanie, że kwestionowane rozstrzygnięcie byłoby w zasadniczy sposób odmienne od tego, które zostało wydane w sprawie. Nie jest więc wystarczające samo podniesienie w kasacji zarzutu naruszenia konkretnego przepisu, ale trzeba w drodze umotywowanego wyводу wykazać, że w realiach konkretnej sprawy, sąd odwoławczy miał obowiązek postąpić inaczej, co w konsekwencji mogłoby doprowadzić do wydania innego rozstrzygnięcia niż to zaskarżone (por.np. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 22 lipca 2021 r., sygn. akt III KK 196/21, LEX nr 3392575).

Sąd Najwyższy zauważa, że w kasacji obrońca obwinionego notariusza M. Ż., w podnoszonych zarzutach kasacyjnych, określając je rażącymi naruszeniami prawa procesowego, w znacznej części, zmierza w istocie do zakwestionowania ustaleń faktycznych oraz negowania dokonanej przez sądy dyscyplinarne oceny materiału dowodowego, co z kolei jest niedopuszczalne w postępowaniu kasacyjnym. Przykładowo, zarzut kasacyjny z pkt 1 c) określony jako błąd sądu dyscyplinarnego pierwszej instancji powielony przez sąd dyscyplinarny drugiej instancji, to jest uznanie winy obwinionego notariusza M. Ż. i braku dowodów na jego sprawstwo, jest właśnie tego rodzaju zarzutem. Sprowadza się on w rzeczywistości do próby przeforsowania jedynie korzystnej dla obwinionego notariusza M. Ż. oceny dowodów, i z pewnością nie może świadczyć o nienależytym rozpoznaniu zarzutów z odwołania. W żadnym razie nie jest wystarczającym do uwzględnienia kasacji oparcie się przez jej Autora na prezentacji własnych ocen materiału dowodowego i własnych wniosków z tych ocen płynących, bez wykazania uchybień - i to rażących - w procedowaniu bądź rozumowaniu Wyższego Sądu Dyscyplinarnego przy Krajowej Radzie Notarialnej, które w dodatku mogły mieć istotny wpływ na treść orzeczenia. Postępowanie kasacyjne nie jest przecież tzw. trzecią instancją, nie służy zatem do inicjowania powtórnej kontroli w zakresie zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, ani ponownej kontroli poczynionych w sprawie ustaleń faktycznych, lecz ma na celu eliminację błędów wynikających z wadliwego i to w stopniu rażącym zastosowania

przepisów prawa materialnego lub procesowego albo związanych z wystąpieniem przesłanek z art. 439 § 1 k.p.k., tj. tzw. bezwzględnych podstaw odwoławczych (por. np. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 12 lipca 2022 r., sygn. akt II KK 594/21, LEX nr 3480112). Również zarzut z pkt 3 kasacji, sprowadza się w istocie do zanegowanie poczynionych ustaleń faktycznych, a ponadto jest powtórzeniem zarzutów z odwołania, sformułowanych w pkt I (i) i (ii), podobnie jak zarzut z pkt 1 b) kasacji, sformułowany w pkt I (iii) odwołania. Tymczasem, strona przedmiotem zarzutów kasacyjnych może - stosownie do art. 519 k.p.k. w zw. z art. 63e p.n. - uczynić jedynie wyrok sądu odwoławczego. Oznacza to, że nie jest dopuszczalne nie tylko powielanie zarzutów uprzednio podniesionych w zwyczajnym środku odwoławczym, ale w istocie ignorowanie rozważań zaprezentowanych przez sąd drugiej instancji, albowiem kasacja nie służy powielaniu zwyczajnej kontroli odwoławczej, nawet wówczas, gdy sąd *ad quem* w określonym zakresie wydał rozstrzygnięcie reformatoryjne (por. np. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 12 lipca 2022 r., sygn. akt II KK 594/21, LEX nr 3480112). Sąd Najwyższy podziela stanowisko Wyższego Sądu Dyscyplinarnego przy Krajowej Radzie Notarialnej że w realiach sprawy brak jest podstaw, aby w jakikolwiek sposób kwestionować rzetelność oraz wiarygodność dokumentów w postaci protokołów z wizytacji z dnia 28 września 2021 r. oraz z dnia 21 czerwca 2022 r., tym bardziej, że przed zamknięciem przewodu sądowego nie zgłoszono żadnych wniosków, ani uwag, co do treści wymienionych dokumentów, jak również w toku przewodu sądowego w żaden sposób obwiniony notariusz M. Ż., ani jego obrońca, nie podważali autentyczności tych protokołów. Z kolei, wbrew stanowisku z kasacji, z pisemnego uzasadnienia orzeczenia Wyższego Sądu Dyscyplinarnego przy Krajowej Radzie Notarialnej, jasno wynika, że Sąd ten odniósł się do zarzutu „wykorzystania” wyjaśnień obwinionego złożonych na posiedzeniu Rady Izby Notarialnej w K. z dnia 9 grudnia 2022 r. Wskazał przecież cyt. „za podstawę ustaleń posłużyły częściowo wyjaśnienia obwinionego złożone podczas wysłuchania w trakcie posiedzenia Rady Izby Notarialnej w K. w dniu 9 grudnia 2022 r., dotyczące wymienionych na stronie 4 uzasadnienia aktów notarialnych Rep. A nr [...] i Rep. A nr [...]113. Podkreślić jednak należy, że w pkt II zaskarżonego orzeczenia Sąd *meriti* uniewinnił obwinionego notariusza M. Ż. od zarzutu popełnienia czynów dotyczących tych

czynności i uwzględnił w tym zakresie wyjaśnienia obwinionego odnośnie okoliczności faktycznych, w jakim wskazane okoliczności zostały dokonane. W pozostałym zakresie oświadczenia i wypowiedzi obwinionego podczas wskazanego wysłuchania nie stanowiły podstawy dokonanych ustaleń faktycznych”.

W doktrynie dominuje pogląd, że urzędowy charakter czynności notarialnych w pełni uzasadnia bezpośrednie wskazanie przez ustawodawcę na miejsce sporządzenia czynności notarialnych, którym jest urzędowa siedziba kancelarii. Wyjątek od tej zasady podlega wykładni ścieśniającej, a w żadnej mierze p.n. nie przyznaje ani notariuszowi, ani tym bardziej stronie czynności żadnego «prawa podmiotowego» odnośnie do oceny i skorzystania w swobodny sposób z wyboru innego miejsca sporządzenia danej czynności. W szczególności przepis § 2 art. 3 p.n. w niczym nie ogranicza swobody wyboru notariusza, jeżeli w jego ocenie brak podstaw do sporządzenia czynności w innym miejscu. Notariusz nie ma bowiem swobody działalności w wyborze miejsca dokonania czynności notarialnej. Ocena «szczególnych okoliczności» nie może być dowolna, ani też świadczyć o dyspozycyjności zawodowej notariusza, ponieważ nie oznacza «swobody korzystania» przez notariusza z możliwości dokonywania czynności poza kancelarią notarialną (por. np. A. Oleszko, Podstawy dokonania czynności poza lokalem kancelarii notarialnej, Rejent 2007, nr 4, s. 9 – 27).

Kierując się przedstawionymi motywami, Sąd Najwyższy z mocy art. 535 § 3 k.p.k. w zw. z art. 69 p.n., rozstrzygnął jak w postanowieniu.

[SOP]

[ms]